KİTAPLARA İMAN

Kutsal Kitaplara İnanmak, İman Esaslarındandır:

- **يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا آمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالْكِتَابِ الَّذِي نَزَّلَ عَلَى رَسُولِهِ وَالْكِتَابِ الَّذِي أَنْزَلَ مِنْ قَبْلُ ...**

- ***"Ey îman edenler! Allah'a, Peygamberine, Peygamberine indirdiği kitaba ve daha önce indirdiği kitaba îman edin"***[1]

[1] Nisa, 4/136.

- نَزَّلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَأَنْزَلَ التَّوْرَاةَ وَالْإِنْجِيلَ () مِنْ قَبْلُ هُدًى لِلنَّاسِ ...

- ***"(Ey Peygamberim!) O (Allah), sana kitabı ve kendinden öncekileri doğrulayıcı olarak indirdi. O daha önce Tevrat'ı ve İncil'i insanlar için birer hidayet olarak indirmişti."*** [2]

******

- وَالَّذينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا اُنْزِلَ اِلَيْكَ وَمَا اُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ وَبِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ

- ***Yine onlar, sana indirilene ve senden önce indirilene iman ederler; ahiret gününe de kesinkes inanırlar.*** [3]

---

[2] Al-i İmran, 3/3-4.

- آمَنَ الرَّسُولُ بِمَا اُنْزِلَ اِلَيْهِ مِنْ رَبِّه وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ آمَنَ بِاللّٰهِ وَمَلاَئِكَتِه وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ اَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَاَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَاِلَيْكَ الْمَصِيرُ

- ***Peygamber, Rabbi tarafından kendisine indirilene iman etti, müminler de (iman ettiler). Her biri Allah a, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine iman ettiler. "Allah'ın peygamberlerinden hiçbiri arasında ayırım yapmayız. İşittik, itaat ettik. Ey Rabbimiz, affına sığındık! Dönüş sanadır" dediler.***[4]

---

[3] Bakara, 2/4.
[4] Bakara, 2/285.

Kitaplara İman:

- Kitap, sözlükte "yazmak ve yazılı belge" anlamına gelir. Terim olarak ise, Allah Teâlâ'nın kullarına yol göstermek ve aydınlatmak üzere peygamberine vahyettiği sözlere ve bunun yazıya geçirilmiş şekline denilir.
- Hıristiyan ve Yahudilere ilâhî kitap olarak İncil ve Tevrat verildiğinden onlara "Ehl-i kitap" denilmiştir. İlâhî kitaplara Allah katından indirilmiş olması sebebiyle "semavî kitaplar" da denilir.
- Kitaplara iman, Allah tarafından bazı peygamberlere kitaplar indirildiğine ve bu kitapların içeriğinin tümüyle doğru ve gerçek olduğuna inanmak demektir.
- İslâm'da iman esasları birbiriyle bağlantılı ve birbirinden ayrılmaz olduğu için kitaplara iman diğer esaslardan ayrılmaz.

- Allah'a inanmak, bizi O'nun birer yol gösterici olan peygamberler gönderdiğini kabul etme sonucuna götürür.
- Peygamberlere iman da onların Allah'tan getirip tebliğ ettiklerini tasdik etmeyi gerektirir. Peygamberlerin tebliğ ettikleri şeyler de Allah'ın kitaplarıdır.
- Her ilâhî kitap bir peygamber aracılığıyla gönderilmiştir. Kendisine kitap indirilen peygamber de, ondaki emir ve yasakların uygulanmasını göstermiş ve bunların yaşanabilir olduğunu ortaya koymuştur.
- İlâhî kitaplar konusu Allah'ın kelâm sıfatı ile ilgilidir ve bu sıfatın eseridir. Allah'ın Peygamberlerine vahiy yoluyla bildirdiği mesajının ortaya çıkmış şeklidir.
- Bizler bugün Kuran dışındaki ilahi kitapların şu andaki şekillerine değil, Allah'tan gelen bozulmamış şekillerine inanmakla yükümlüyüz. Çünkü ilâhî kitaplara inanmadıkça kişinin imanı gerçekleşemez.

- İlâhî kitaplardan bir kısmı tamamen kaybolmuş, bugün için elimizde ondan hiçbir şey kalmamıştır. Örneğin; Hz. İbrâhim'in sahifeleri böyledir.
- Tevrat, Zebur ve İncil ise zamanla insanların iyi veya kötü niyetli müdahaleleri sonucu değişikliğe ve bozulmaya uğramıştır. Allah'ın vahyettiği şekilde varlığını korumuş, hiçbir bozulma ve değişikliğe uğramadan günümüze kadar gelmiş ve kıyamete kadar da bu özelliğini sürdürecek olan tek kitap Kur'ân-ı Kerîm'dir:
- إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ
- ***"Kur'an'ı kesinlikle biz indirdik. Elbette onu yine biz koruyacağız."***[5]

[5] Hicr, 15/9.

Kur’an’dan Önceki Kutsal Kitapların Hükmü Kalmamıştır:

- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ آمِنُوا بِمَا نَزَّلْنَا مُصَدِّقًا لِمَا مَعَكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ نَطْمِسَ وُجُوهًا فَنَرُدَّهَا عَلَى أَدْبَارِهَا أَوْ نَلْعَنَهُمْ كَمَا لَعَنَّا أَصْحَابَ السَّبْتِ وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا

- ***Ey ehl-i kitap! Biz, birtakım yüzleri silip dümdüz ederek arkalarına çevirmeden yahut onları, cumartesi adamları gibi lânetlemeden önce (davranarak), size gelenleri doğrulamak üzere indirdiğimize (Kitab'a) iman edin; Allah'ın emri mutlaka yerine gelecektir.***[6]

[6] Nisa, 4/47.

Eski Kutsal Kitaplar Tahrif Edilmiştir:

- ***Maide-13. Sözlerini bozmaları sebebiyle onları (İsrailoğullarını) lânetledik ve kalplerini katılaştırdık. Onlar kelimelerin yerlerini değiştirirler (kitaplarını tahrif ederler). Kendilerine öğretilen ahkâmın (Tevrat'ın) önemli bir bölümünü de unuttular. İçlerinden pek azı hariç, onlardan daima bir hainlik görürsün. Yine de sen onları affet ve aldırış etme. Şüphesiz Allah iyilik edenleri sever.***
- ***14. "Biz hıristiyanlarız" diyenlerden de kesin sözlerini almıştık ama onlar da kendilerine zikredilen (verilen öğütlerin veya Kitab'ın) önemli bir bölümünü unuttular. Bu sebeple kıyamete kadar aralarına düşmanlık ve kin saldık. Yakında Allah onlara yaptıklarını haber verecektir.***

- ***15. Ey ehl-i kitap ! Resûlümüz size Kitap'tan gizlemekte olduğunuz birçok şeyi açıklamak üzere geldi; birçok (kusurunuzu) da affediyor. Gerçekten size Allah'tan bir nur, apaçık bir kitap geldi.***[7]

******

- فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ يَكْتُبُونَ الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ ثُمَّ يَقُولُونَ هَذَا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ لِيَشْتَرُوا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا كَتَبَتْ أَيْدِيهِمْ وَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا يَكْسِبُونَ

- ***Elleriyle (bir) Kitap yazıp sonra onu az bir bedel karşılığında satmak için "Bu Allah katındandır" diyenlere yazıklar olsun! Elleriyle yazdıklarından ötürü vay haline onların! Ve kazandıklarından ötürü vay haline onların!***[8]

---

[7] Maide, 5/13-15.
[8] Bakara, 2/79.

İlâhî Kitaplar:

- İlâhî kitaplar Allah kelâmı olmak bakımından aralarında farklılık bulunmamasına rağmen, hacimleri ve hitap ettikleri kitlenin büyüklüğüne göre, suhuf ve kitap olmak üzere ikiye ayrılırlar.

Suhuflar:

- Sahife kelimesinin çoğulu olan suhuf, küçük topluluklara, ihtiyaçlarına cevap verebilecek şekilde indirilen birkaç sayfadan oluşmuş küçük kitap ve risâlelere denilir.
- Kur'ân-ı Kerîm'de Hz. İbrâhim ve Mûsâ'ya indirilen sayfalardan bahseden iki âyet vardır.
- إِنَّ هَذَا لَفِي الصُّحُفِ الْأُولَى صُحُفِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى

- ***Şüphesiz bu (anlatılanlar), önceki kitaplarda vardır. İbrahim ve Musa'nın kitaplarında da vardır.***[9]
- Bunun dışında Kur'an'da ve mütevâtir hadislerde suhuf ile ilgili bir bilgi bulunmamaktadır.
- Ebû Zer'den rivayet edilen bir zayıf hadise göre sayfaların sayısı 100 olup şu peygamberlere indirilmiştir: Hz. Âdem'e 10 sayfa, Hz. Şît'e 50 sayfa, Hz. İdrîs'e 30 sayfa, Hz. İbrâhim'e 10 sayfa.[10]
- Bugün bu sayfalardan elimizde hiçbir şey yoktur.
- Suhufa göre daha hacimli ve kitap şeklinde olan ve evrensel mesajlar içeren ilâhî kitaplar ise Tevrat, Zebur, İncil ve Kur'an olmak üzere dört tanedir.

---

[9] A`lâ 87/18-19
[10] Süyûtî, ed-Dürrü'l-mensûr, VIII, 489

Tevrat:

- Tevrat İbrânîce bir kelime olup "kanun, şeriat ve öğreti" anlamlarına gelir. Hz. Mûsâ'ya indirilmiştir. Tevrat'a Ahd-i Atîk ve Ahd-i Kadîm de (Eski Ahit) denilir. Tevrat'ın aslının Allah kelâmı ve peygamberine indirdiği kutsal bir kitabı olduğuna inanmak her müslümana farz olup, bunu inkâr etmek kişiyi küfre düşürür. Çünkü Kur'ân-ı Kerîm'de Tevrat'ın Allah'ın kutsal kitaplarından biri olduğu açıklanmıştır: "Biz, içinde doğruya rehberlik ve nur olduğu halde Tevrat'ı indirdik..." (el-Mâide 5/44).
- Tevrat Hz. Mûsâ aracılığıyla İsrâiloğulları'na gönderilmiştir. Ancak onlar tarihte yaşadıkları sürgün ve esirlik dönemlerinde Tevrat'ın Allah'tan gelen şeklini koruyamamışlardır. Tevrat'ın asıl nüshası kaybolunca, yahudi din bilginleri tarafından kaleme alınan Tevrat nüshaları ortaya çıkmıştır. Bugün elde mevcut olan Tevrat tahrif edilmiş, bütünüyle ilâhî kitap olma özelliğini yitirmiştir.

- Bu gün Tevrat'ın meşhur üç nüshası vardır.
- Yahudiler ve Protestan âlimlerce kabul gören İbrânî dilinde yazılmış nüsha,
- Roma ve doğu kiliselerince muteber olan Yunanca yazılmış nüsha,
- Sâmirîlerce muteber olan ve Sâmirî dilinde yazılmış nüsha.
- Bu üç nüsha birbirinin aynı değildir, birbirinden farklı bilgiler içermektedir. Mesela Hz. Adem'den Nuh tûfânına kadar geçen süre; Sâmirice nüshada 1307 yıl, İbrânice nüshada 1650 yıl, Yunanca nüshada 2260 yıl geçtiği bildirilmektedir.
- Dolayısıyla elde mevcut Tevrat nüshaları, Hz. Musa'ya indirilen ilâhî kitabın aynısı değildir. İçinde Allah'ın hükmü olduğu gibi sonradan karıştırılmış insan sözü de vardır. Biz Hz. Musa'ya indirilen ilâhî kitabın aslının hak olduğuna iman ederiz.

Zebur:

- Kelime olarak "yazılı şey ve kitap" anlamına gelen Zebur, Hz. Dâvûd'a indirilmiş olan ilâhî kitabın adıdır.
- وَلَقَدْ فَضَّلْنا بَعْضَ النَّبِيِّينَ عَلى بَعْضٍ وَآتَيْنَا دَاوُدَ زَبُورًا
- ***"...Gerçekten biz, peygamberlerin kimini kiminden üstün kıldık. Dâvûd'a da Zebur'u verdik"***[11]
- Zebur, ilâhî kitapların en küçüğü olup, yeni dinî hükümler getirmemiştir. Bugün elde mevcut olan Zebur nüshaları, lirik söyleyiş ve ilâhîlerden, Allah'a övgü ve hikmetli sözlerden ve birtakım nasihatlerden meydana gelmiştir. Mezmûrlar adıyla Eski Ahid'de yer almaktadır.

---

[11] İsra, 17/55.

<u>İncil:</u>

- وَقَفَّيْنَا عَلَى آثَارِهِم بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَاةِ وَآتَيْنَاهُ الْإِنْجِيلَ فِيهِ هُدًى وَنُورٌ وَمُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَاةِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةً لِلْمُتَّقِينَ

- ***"O peygamberlerin izleri üzere Meryem oğlu İsa'yı, önündeki Tevrat'ı doğrulayıcı olarak gönderdik. Ona içerisinde hidayet ve nur bulunan önündeki Tevrat'ı doğrulayan, Allah'a karşı gelmekten sakınanlar için doğruya iletici ve bir öğüt olarak İncil'i verdik"***[12]

---

[12] Maide, 5/46.

- İncil kelime olarak "müjde, tâlim ve öğretici" anlamına gelir. Hz. Îsâ aracılığıyla İsrâiloğulları'na indirilmiştir.
- İncil'e, Allah'tan Hz. Îsâ'ya indirildiği şekliyle inanmak imanın gereklerindendir. Fakat bugün İncil'in orijinal metni de diğer bozulmuş kitaplar gibi elde yoktur. Bozulmuş ve insanlar tarafından müdahaleye mâruz kalmış şekli vardır. İncil'e Ahd-i Cedîd de (Yeni Ahit) denilir.
- Günümüzde mevcut İncil, Kitab-ı Mukaddes içinde yer alan ve 27 kitaptan oluşan Ahd-i Cedîd'dir. Ahd-i Cedîd'in 4 nüshası vardır. Matta, Markos, Luka ve Yuhanna. Bu nüshalar Yunanca yazılmıştır. Bu dört İncil nüshası, MS 325 yılında Kostantin tarafından organize edilen İznik toplantısında yüzlerce İncil nüshası arasından seçilip kabul edilmiş, diğerleri imha edilmiştir.
- Ahd-i Cedîd, MS 65-150 yıllarında yazılmıştır. Halbuki Hz. İsa MS. 29 yılında göğe çekilmiştir. Hıristiyan dünyasında kabul görmeyen bir de Barnaba İncil'i vardır. Barnaba İncilini havarilerden Kıbrıs doğumlu;

Pavlus’un çağdaşı ve arkadaşı olan Joses kaleme almıştır. Barnaba, Pavlus ile tevhit konusunda ayrılığa düşmüştür. Pavlus, tevhit inancını teslise yani baba, oğul ve ruhu'lkudüs'ten oluşan üçlü Allah inancına) çevirmiştir.

- Allah'ın Hz. İsa’ya indirdiği İncil'in aslı korunamamıştır. Mevcut İncil nüshalarının içinde Allah sözleri ile insan sözleri karışmıştır. Biz Allah'ın İsa’ya indirdiği hak kitaba iman ederiz.

Barnaba İncili:

- Hıristiyan dünyasının taassub bulutlarıyla gölgelendiği kara günlerde, her gücün üstünde kabul edilen ruhban sınıfı, mukaddes kitab İncil'i tahrif etmek için, âdeta, büyük yarışa girmişlerdir. Her önüne gelen, ayrı bir İncil yazmakta ve bu mukaddes kitab şahsî fikirlere göre değiştirilmektedir.
- Sayısı yüzleri bulan ve birbirinden farklı olan İncillere, her geçen gün bir yenisi katılır. Fakat yazarının adı ile zikredilen bu İncillerin sayısı o kadar çoğalır ki, tedbir almak kaçınılmaz hâle gelir. Ve İznik'te toplanan bir heyet, uzun süren bir çalışma sonucunda, o âna kadar yazılmış bulunan İncillerden 396'sının okunmasını yasaklar. Ancak bu İncillerden bir tanesi üzerinde özellikle durulur ve bunu okuyanların şiddetle cezalandırılacağı ilân edilir.

- M.S. 492 yılında Papa olan I. Celasyüs tarafından da yasaklanan bu İncil, Havârîlerin en eski talebelerinden biri olan Barnaba'ya aittir ve diğer İncillerde bulunmayan bir özelliğe sâhip olduğu için yasaklar listesine alınmıştır. Yasaklanan İnciller büyük bir hızla toplatılır. Bir kısmı ise, çok ağır olan cezalardan korkan halk tarafından imha edilir.
- Ancak bu arada dindar bir papaz, her şeyi göze alarak Barnaba İncillerinden bir tanesini kaçırmaya muvaffak olur. Bu İncil, daha sonra Viyana'daki İmparatorluk Kütübhanesine ulaştırılarak İngilizceye çevrilir. Fakat Kilise, Barnaba İncilinin izini tekrar bulmuştur. Bir hafta içinde bu İncilin bütün nüshaları imha edilmek üzere toplatılır.
- Ancak Kilisenin bütün gayretleri boşa gidecektir. Çünkü İnciller imha edilirken iki tanesi tekrar kaçırılır. Bunlardan biri Biritanya Müzesine, diğeri ise Amerikan Kongresi Kütübhanesine gönderilir. İnciller, gönderildikleri yerlerde her nedense askerî sır gibi büyük bir titizlikle saklanarak halka kapalı tutulur. Bu sırrın ortaya çıkarılması ise, bir

Müslüman General'e nasib olacaktır. Amerika Birleşik Devletlerinde askerî ateşe olarak görev yapan Pakistanlı General Abdurrahim, bu İncil'in mikrofilmlerini gizlice çekerek Pakistan'a kaçırır.

- Mikrofilmler daha sonra Pakistan'daki Beşum Aısha Baıany Vakfı tarafından kitap hâline getirilerek İslâm dünyasına kazandırılır. Mikrofilmler banyo edilince, Barnaba İncili'nin geçirmiş olduğu bu büyük maceranın hikmeti anlaşılır. Çünkü bu İncil, Peygamber Efendimizin geleceğini çok öncesinden müjdelemekte ve kâinatın onun için yaratıldığını, bizzat mübarek ismiyle zikrederek ilân etmektedir. Batı dünyasının Asr-ı Saâdet münafıklarına has olan bir inat ve gayretle bu İncil'i yok etmeye çalışması, gerçekten son derece ibret vericidir. Barnaba İncil'i de tahrif edilmiş olmasına rağmen, içinde İlâhî hakikatlerden bir kısmını muhafaza etmektedir.
- Eserin 44. sayfasında Hz. İsâ (as), kendisinden sonra gelecek olan peygamberi, Havârîlerine şöyle tarif etmektedir: "Size söylüyorum,

Allah'ın Resûlü bütün mahlûkata rahmettir. O, anlayışlı ve tesellici, hikmetli ve kudretli, Allah aşkı ve korkusuyla dolu, dakik ve yumuşak ruhludur. Rahmet ve yardımseverlik ruhu ile, adalet ve acıma hissi ile, nezaket ve sabır ruhu ile hareket eder. Cenâb-ı Hak, bütün yaratıklarına verdiğinin üç katını ona vermiştir. O, bu dünyaya geldiğinde saadet devridir. Bana inanınız. Bütün peygamberlerin Allah'ın onlara verdiği nübüvvet gözü ile gördüğü gibi, ben onu gördüm. Ben onu görünce ruhum teselli ile doldu ve "Ey Muhammed, Allah seninle beraber olsun ve beni senin ayakkabının bağı olmak şerefi ile şereflendirsin.

- Eğer ben bu muradıma erersem Allah'ın mübarek bir kulu ve büyük bir peygamberi olacağım. Ve Hz. İsâ (as) bunu söyledikten sonra Allah'a şükretti." Hz. Peygamberden çok önceleri ona "Ey Muhammed" diye hitab ederek peygamberliğini tasdik ile haber veren Hz. İsâ (as) ve Barnaba İncili, O'nun en büyük peygamber olduğunun inkâr edilemez bir delilidir.

- Yine aynı eserde Hz. İsâ (as), bir kadının, "Beklenen Mesih sen değil misin?" sorusuna şu cevabı vermektedir: - "Ben yalnız İsrail oğullarına gönderilmiş kurtarıcı bir peygamberim. Lâkin benden sonra Allah tarafından âleme Muhammed adında bir Resûl gönderilecektir. Esasen Allah, bu kâinatı onun için yaratmıştır" demiştir (Barnaba İncili, Fasıl 96, Cümle 8).
- Barnaba İncil'inde Hz. İsâ'nın ne ilâhlığından söz edilmekte, ne de çarmıha gerildiğine yer verilmektedir. Yine Barnaba İncil'inde Hz. İsâ (as): "Ben bütün yeryüzündeki kabilelerin beklediği Mesih değilim." (Barnaba İncili, Fasıl 96; Cümle, 12) demektedir. Hz. Muhammed'in bizzat ismini söyleyerek "Muhammed, Arab yarımadasında zuhur edecek, putları ve putlara tapanları te'dib edecektir." (Fasıl, 163; Cümle, 7) demektedir.[13]

---

[13] Zafer Dergisi, Sayı: 72.

Barnaba İncilinin Diğerlerinden Farkı:

- 1-Barnaba İncili, Hz. İsa'nın ilâh veya Allah'ın oğlu olduğunu kabul etmez.
- 2-Hz. İbrahim'in kurban olarak takdim ettiği oğlu Tevrat'ta belirtildiği ve hristiyan inançlarında anlatıldığı gibi İshak değil, İsmâil'dir.
- 3-Beklenen Mesih Hz. İsa değil Hz. Muhammed'dir.
- 4-Hz. İsa çarmıha gerilmemiş, Yahuda İskariyoth adında biri ona benzetilmiştir.[14]

[14] Muhammed Ebu Zehre, Hristiyanlık Üzerine Konferanslar, s. 105-107

Kur'an'ı Diğer Kutsal Kitaplardan Ayıran Özellikler:

- O, Peygamberimiz'e diğer kutsal kitaplarda olduğu gibi toptan değil, zamanın ve olayların akışına göre âyetler ve sûreler halinde indirilmiştir.
- Kur'an, en son kutsal kitaptır ve ondan sonra başka bir ilâhî kitap gelmeyecektir. Getirdiği hükümler ve bunların geçerliliği kıyamete kadar sürecektir.
- Kur'an, bize kadar hiç bozulmaya ve değiştirilmeye uğramadan gelmiş, kıyamete kadar da öyle kalacaktır.
- O, Hz. Muhammed'in peygamber olduğunu gösteren mûcizelerin en büyüğü ve sürekli olanıdır.
- Kur'an'ın kapsadığı yüce gerçekler kıyamete kadar bütün insanların ve çağların ihtiyacını karşılayacak değerdedir. Bilimin ve aklın, ondaki gerçeklerde çelişki bulacağı bir zamanın gelmesi düşünülemez.

- Kur'an'ın bir başka üstünlüğü kolayca ezberlenebilmesidir. Bu özellik tarihte hiçbir kitaba nasip olmamıştır.
- Kur'an, aynı zamanda başka din mensupları arasındaki ihtilâfları çözüme kavuşturacak bir özelliğe sahiptir.